

दि.महाराष्ट्र अर्बन को.ऑप. बँक्स फेडरेशन लि.,
मुंबई या संस्थेस महाराष्ट्र सहकारी संस्था
अधिनियम, १९६० चे कलम २४-क नुसार राज्य
शिखर प्रशिक्षण संस्था म्हणून अधिसूचित
करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग
शासन निर्णय क्र. प्रशिक्षण-२०२२/प्र.क्र.२०५/२२-स
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,
मंत्रालय (वि.) मुंबई -४०० ०३२
दिनांक : १९ एप्रिल, २०२३

- संदर्भ :**
- १) शासन परिपत्रक, सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, क्र. प्रशिक्षण -१०१४/
प्र.क्र.२३/२२-स, दिनांक १० सप्टेंबर, २०१४.
 - २) सहकार आयुक्त व निबंधक सहकारी संस्था, पुणे यांचे पत्र क्र.
 - i) ४-सआ/का व वैधा./दि.महाराष्ट्र अर्बन/को.ऑप.बँक फेड/२०२२/२९३,
दि.१०.०८.२०२२
 - ii) ४-सआ/का.ववै.का./दि.महाराष्ट्र अर्बन को.ऑप.बँक्स फेड./२०२२/२४०,
दि.३१.१०.२०२२

प्रस्तावना :

प्रत्येक संस्था, राज्य शासन राजपत्रातील अधिसूचनेद्वारे विनिर्दिष्ट करील अशा, राज्य संधीय संस्थांमार्फत किंवा राज्य शिखर प्रशिक्षण संस्थांमार्फत त्यांचे संचालक, सदस्य, अधिकारी आणि कर्मचारी यांच्याकरीता सहकार शिक्षण व प्रशिक्षण आयोजित करील, अशी तरतूद महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम, १९६० च्या कलम २४-क मध्ये करण्यात आली आहे. महाराष्ट्र राज्यात ३१ मार्च, २०२२ अखेर सुमारे २,२२,७३८ लाख सहकारी संस्था कार्यरत असून एकूण सभासद संख्या सुमारे ५.९० कोटी एवढी आहे. या संस्थांच्या संचालकांची संख्या सुमारे २५ लाखांपेक्षा जास्त असून कर्मचारी संख्या सुमारे ३.५ लाख आहे. संबंधित सहकारी संस्थेने त्यांचे सदस्य, संचालक, व अधिकारी/ कर्मचारी यांना सहकार कायद्यातील कलम २४-क नुसार सहकार शिक्षण व प्रशिक्षण देणे अनिवार्य आहे.

उपरोक्त सहकार कायद्यातील तरतूद विचारात घेता, सहकार विषयक शिक्षण व प्रशिक्षण देणा-या संस्थांना राज्य शिखर प्रशिक्षण संस्था म्हणून अधिसूचित करण्याकरीता संदर्भ क्र.१ येथील शासन परिपत्रकान्वये निकष विहीत करण्यात आले आहेत. महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम, १९६० च्या कलम २४-क नुसार राज्यातील काही संस्थांना राज्यशिखर प्रशिक्षण संस्था म्हणून अधिसूचित करण्यात आले आहेत. तथापि, राज्यातील सहकारी संस्थांच्या सभासदांची मोठी संख्या लक्षात घेता, सहकारी संस्थांच्या सभासदांना ५ वर्षांमध्ये किमान एकदा सहकार शिक्षण व प्रशिक्षण देणे बंधनकारक असल्यामुळे अजुनही काही सहकारी संस्था प्रशिक्षण संस्था म्हणून अधिसूचित करणे आवश्यक आहे. त्यानुषंगाने महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम, १९६० चे कलम २४-क

नुसार दि.महाराष्ट्र अर्बन को.ऑप. बँक्स फेडरेशन लि., मुंबई या संस्थेस राज्य शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था म्हणून अधिसूचित करण्याबाबत सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, पुणे यांनी सदंर्भ क्र.२ अन्वये शासनास सादर केलेला प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय :

महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम, १९६० चे कलम २४-क नुसार सहकारी शिक्षण व प्रशिक्षण देण्यासाठी दि.महाराष्ट्र अर्बन को.ऑप. बँक्स फेडरेशन लि., मुंबई या संस्थेच्या प्रस्तावाची छाननी करणाऱ्या सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, पुणे यांच्या अध्यक्षतेखालील दिनांक १३.०७.२०२२ रोजीच्या सभेमध्ये उक्त संस्थेस राज्य शिखर प्रशिक्षण संस्था म्हणून अधिसूचित करण्याची शिफारस शासनास करण्याचा निर्णय समितीने घेतला. त्या अनुषंगाने सदर अधिनियमातील कलम २४-क उप कलम (१) याद्वारे प्राप्त अधिकाराचा वापर करून दि.महाराष्ट्र अर्बन को.ऑप. बँक्स फेडरेशन लि., मुंबई या संस्थेस राज्य शिखर प्रशिक्षण संस्था म्हणून अधिसूचित करण्यास पुढील अटी व शर्तीस अधिन राहून याद्वारे मान्यता देण्यात येत आहे.

वरील संस्थेने दिलेल्या प्रशिक्षणाबाबतचा तिमाही अहवाल सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, पुणे यांना सादर करण्यात यावा व त्या अहवालाची एक प्रत शासनाकडे सादर करण्यात यावी.

२. उक्त शासन निर्णय, महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक क्रमांक २०२३०४१९१८१७४३०२०२ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून निर्गमित येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने

(राजु नरपांडे)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) मा.मुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- २) मा.उपमुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ३) मा.मंत्री (सहकार) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ४) मा.मुख्य सचिव यांचे वरिष्ठ स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई
- ५) मा.अपर मुख्य सचिव (सहकार व पणन) यांचे वरिष्ठ स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.
- ६) सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- ७) सर्व विभागीय सहनिबंधक (प्रशासन/लेखापरिक्षण), सहकारी संस्था
- ८) सर्व सह/उप सचिव/अवर सचिव/ कक्ष अधिकारी, सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ९) मुख्य कार्यकारी व सचिव, दि.महाराष्ट्र अर्बन को.ऑप. बँक्स फेडरेशन लि., मुंबई भारतीय क्रीडा मंदिर, ४ था मजला, वडाळा, मुंबई-३९
- १०) निवडनस्ती, कार्यासन-२२-स, सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग.